

Handläggare
Peter Kreitz
Telefon: 508 22 020**Till**
Hägersten-Liljeholmens
stadsdelsnämnd 2016-02-04

Lokala demokrati- och utvecklingsmedel

Svar på skrivelse

Förvaltningens förslag till beslut

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Lars Arvidsson
stadsdelsdirektörLars Wennberg
avdelningschef

Sammanfattning

Stadsdelsnämnden blev under 2015 tilldelad 2,6 mnkr i syfte att utveckla den lokala demokratin. Lars Svärd (M), Abit Dundar (L) m.fl. har riktat en skrivelse till stadsdelsförvaltningen med frågor om hur medlen har fördelats, vilka verksamheter som kommit igång och hur dessa har utvärderats.

I tjänsteutlåtandet beskrivs olika aktiviteter som förvaltningen genomfört inom ramen för den lokala demokratiseringen. Det handlar bland annat om informationsinsatser, politikerluncher, Sommarmobilen och projektet Respekt och Självrespekt. Aktiviteterna har följts upp bland annat genom enkäter och statistiska sammanställningar, dock har inte de aktiviteter som inleddes i slutet av 2015 ännu kunnat utvärderas.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom administrativa avdelningen. Information lämnas på samverkansgrupp den 19 januari och förvaltningsgrupp den 28 januari.

Bakgrund

Ett demokratiskt hållbart Stockholm

I budget 2015 för Stockholms stad ges demokratifrågor en framträdande plats. Att skapa en demokratiskt hållbar stad är ett av de fyra övergripande inriktningsmålen för stadens verksamheter. Den representativa demokratin ska stärkas och valdeltagandet öka. Stadens invånare ska känna till sina möjligheter att kunna påverka. Stadsdelsnämnderna lyfts i det sammanhanget fram som viktiga verktyg för att utveckla den lokala demokratin.

Demokrati- och utvecklingsmedel

Kommunfullmäktige reserverade under 2015 totalt 45 mnkr i den centrala medelsreserven för stadsdelsnämndernas arbete med att utveckla delaktighet, inflytande och social sammanhållning i syfte att stärka demokratin. Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd tilldelades 2,6 mnkr.

Stadsdelsnämnderna beslutar, i dialog med stadsledningskontoret, om genomförande och finansiering av åtgärder som på ett långsiktigt och uthålligt sätt gynnar demokratisk hållbarhet. Detta avser både åtgärder som stimulerar deltagande i representativ demokrati och åtgärder som stimulerar olika former av demokratiskt inflytande i vardagen.

Ärendet

Lars Svärd (M), Abit Dundar (L) m.fl. har lämnat in en skrivelse till stadsdelsnämnden där de vill att förvaltningen ska belysa två frågor kring de lokala utvecklingsmedlen.

- Hur har stadsdelens tilldelade demokrati- och utvecklingsmedel fördelats? Vilka faktiska verksamheter har kommit igång?
- Vilken utvärdering/indikatorer används för att mäta nyttan av satsningen gällande demokrati- och utvecklingsmedel i Hägersten-Liljeholmen?

Förvaltningens synpunkter och förslag

Arbetet med de lokala demokrati- och utvecklingsmedlen utgår från kommunfullmäktiges mål om ett demokratiskt hållbart Stockholm. Detta mål bryts ner bland annat i nämndmålet att nämnden ska utveckla delaktighet, inflytande och social sammanhållning i syfte att stärka demokratin och att öka valdeltagandet. Detta har genomförts på en rad olika sätt, vilka beskrivs nedan.

Kommunikationsinsatser

Förvaltningen har genomfört ett antal insatser för att möjliggöra invånarnas deltagande och delaktighet utifrån nämndens ansvarsområden. Ett viktigt arbetsområde har under året varit att närma sig invånarna, att göra stadsdelsförvaltningen och stadsdelsnämnden mer synlig för invånarna för att minska avståndet och öka dialogen.

Facebook

Stadsdelsförvaltningen har under året skapat en egen Facebooksida. Syftet med sidan är att förbättra dialogen med invånarna, öppna upp en möjlighet för invånarna att tycka till om våra verksamheter samt att sprida information om våra verksamheter och aktiviteter.

I skrivande stund är det 422 personer som följer förvaltningens Facebooksida, vilket innebär att inläggen syns i deras nyhetsflöde. Enligt statistik från Facebook har vissa inlägg visats för över 700 personer, då personer har delat och gillat våra inlägg. Facebooksidan är även ett sätt att underlätta förvaltningens dialog med invånarna, då dessa har kunnat skriva meddelanden och frågor till förvaltningen på Facebook och fått återkoppling direkt.

Arbetet med Facebook har tagit i anspråk resurser för att arbeta fram en plan för lansering, riktlinjer och för att skapa innehåll för Facebook-sidan. Förvaltningen har genomfört annonskampanjer på Facebook för att sidan ska nå fler personer. Annonskampanjerna har lett till att flera än vanligt har gillat vår sida. Förvaltningen har även annonserat om Facebooksidan i lokaltidningarna Mitt i och Liljeholmen/Älvsjö.

Förvaltningen följer upp statistik från Facebooksidan genom att ta del av besöksstatistik från Facebook, men även genom att se hur många som besökt våra nyheter på www.stockholm.se via att klicka sig vidare dit från Facebook. Statistiken visar att det är fler invånare

som läser våra lokala nyheter när vi även länkar till dem på vår Facebooksida.

Politikerlunch

Ett av målen för året var att öka invånarnas möjlighet att komma i kontakt med lokala politiker. Utifrån detta arrangerades en politikerlunch på Trekantens servicehus den 27 november. Temat var äldrefrågor, men deltagarna fick även prata om andra frågor om man så ville. Information om lunchen spreds på äldreboendet och i stadsdelsförvaltningens månadsannons.

Totalt deltog sju politiker från stadsdelsnämnden och 15 invånare besökte lunchen. Uppföljningen, som skedde genom en enkät riktad till politiker och de invånarna som deltog, visade att aktiviteten upplevdes påfallande positivt av såväl invånare som politiker. En invånare gav exempelvis efter mötet uttryck för att det inte är ”så långt till makten”. Utifrån det positiva gensvaret kommer det därför att arrangeras fler politikerluncher under 2016 och vi hoppas då på fler deltagare.

Information och medborgarförslag

För att stärka invånarnas möjlighet till inflytande är det viktigt att alla har information om hur de kan delta och påverka den lokala demokratin och om hur stadsdelsnämndens verksamhet är uppbyggd. Stadsdelsförvaltningen har därför under 2015 arbetat fram två olika foldrar för att beskriva hur invånarna kan göra sin röst hörd och vad som är möjligt att påverka. Foldrarna kommer att göras tillgängliga i början av 2016. Detta kommer att följas upp genom de frågor som finns i medborgarundersökningen 2016 kring information.

För att öka medvetandet om nämndsammanträden har förvaltningen publicerat två annonser i lokaltidningarna med information om nämndens sammanträdestider för 2016 och informerat om den öppna frågestund som finns där. Förvaltningen har även infört en demokratiruta i månadsannonsen i lokaltidningen Liljeholmen/Älvsjö, där vi bland annat informerat om öppna nämndmöten samt om rådet för funktionshindersfrågor och pensionärsrådet.

Utifrån demokrati- och lokala utvecklingsmedlen har förvaltningen gjort det enklare att lämna medborgarförslag till stadsdelsnämnden. Numera kan medborgarförslag lämnas i ett formulär direkt på Insyn,

istället för att skicka ett mejl eller ett brev. Formuläret är lätt att nå via vår sida om medborgarförslag på www.stockholm.se och vår Facebooksidan. Vi kommer att följa upp hur många personer som väljer att lämna in medborgarförslag på detta vis.

Tillgänglighetsanpassa information

Under året har förvaltningen gjort en genomgång av stadsdelsförvaltningens sidor på www.stockholm.se och på Jämför Service utifrån ett tillgänglighetsperspektiv med hjälp av en modul som finns i stadens webverktyg. Granskningen visar att det finns ett fortsatt behov att arbeta med denna typ av frågor, och att kompetensen kring detta behöver stärkas i förvaltningen för att informationen verkligen ska finnas tillgänglig för alla målgrupper.

Förvaltningen har även börjat arbeta med att tillgänglighetsdeklarerade de av förvaltningens verksamheter som finns på Jämför Service, detta görs genom Pictogram. Pictogram är ett sätt att med olika symboler visa vilken tillgänglighet förvaltningen har i sina lokaler, exempelvis kan man se om en förskola har toalett för personer med nedsatt rörelseförmåga eller om det finns en hörselslinga i en lokal. Förvaltningen har även drivit på att Pictogram ska inkluderas i mötesinbjudningar till exempelvis föreläsningar.

Stärka arbetet med bemötande, normkritik och genus

Förvaltningen har under året bedrivit ett omfattande arbete för att utveckla bemötandet bland medarbetare, dels visavi varandra och dels i kontakten med brukare, barn och anhöriga. Som ett led i detta har förvaltningen arbetat med bland annat normkritik för att ge kunskap till medarbetare och chefer vad detta är och hur man kan arbeta med det. Syftet är att utveckla vårt bemötande så vi bemöter invånarna och våra brukare på ett inkluderande sätt.

Under året har det hållits i två storföreläsningar för totalt cirka 150 medarbetare och det har arrangerat ett flertal workshops kring bemötande för chefer och utvalda medarbetare i verksamheterna.

Inom ramen för detta område har det även hållits föreläsningar om rättshaveristiskt beteende, då detta var något ett flertal enheter identifierade att de behövde stöd med för att kunna ge ett så bra bemötande som möjligt. Enheterna har genomfört olika aktiviteter som syftat till reflektion och ökade kunskaper kring bemötande och normkritik. Bland annat har lämplig litteratur införskaffats och

handledning getts medarbetarna för att de ska kunna utveckla sitt bemötande. Det har även hållits föreläsningar i mindre skala bland annat för pedagoger kring hur de kan arbeta med normkritik i sin yrkesroll och kring jämställdhet.

De lokala demokrati- och utvecklingsmedlen möjliggjorde att personal inom förskolan kunde besöka Stockholms stads och Stockholms Universitets förskolesummit för att lyssna på föreläsningar om bland annat ett demokratiskt förhållningssätt, mångfald och genuspedagogik.

Förvaltningen har även arbetat för att ta fram underlag för att kunna analysera olika former av statistik utifrån kön, och kommer att fortsätta med detta arbete under 2016.

Ungas delaktighet

Förvaltningen har under året arbetat med att hitta former för deltagande för unga personer. För att få underlag för hur en sådan dialog ska gå till och vilka frågor som den ska beröra genomförde förvaltningen en enkätundersökning bland ungdomar.

Enkätundersökning handlade bland annat om vad ungdomarna vill göra på sin fritid, vilka sociala medier de använder sig av och hur de vill ha kontakt med nämnden/förvaltningen. Enkätundersökningen utfördes av feriearbetande ungdomar i samband med sommarmobilen, se nedan. Undersökningen kommer att fortsätta under 2016 bland elever i årskurs sju i Hägersten-Liljeholmens skolor, och resultatet kommer att redovisas under 2016.

Sommarmobilen

Sommarmobilen var en mobil fritidsgård som under sommaren, vecka 26-31, åkte runt i stadsdelsområdet för att söka upp ungdomar mellan 13-18 år där de befann sig och anordna olika former av fritidsaktiviteter, såsom fotboll, grillning, kubb och basket på eftermiddagar och kvällar.

Detta genomfördes av två fritidsledare från Fritid Stockholm AB som tillsammans med tre av förvaltningens feriearbetare åkte runt till parker och bad i en minibuss utrustad med partytält, stolar, grillar, musikanläggning och material för olika aktiviteter.

Besöksantalet hos sommarmobilen var omkring 25-30 ungdomar per kväll, utöver detta var det många som stannade till ett tag och

pratade lite. Sommarmobilen var bland annat vid Personnebadet, Svandammsparken, parklekarna Lugnet och Vippan, Kaninburen i Fruängen och i Marievik. Tyvärr var inte vädret alltid det bästa, och då var verksamheten istället på Fruängens ungdomsgård, Hägerstens ungdomsgård eller på Hövdingagården. Var de skulle befinna sig meddelades alltid på deras Facebook-sida.

Feriearbetarna fick till uppgift att genomföra en enkätundersökning om vad unga vill göra på sin fritid, vad de använder för sociala medier och hur de vill ha kontakt med stadsdelsförvaltningen. Frågorna formulerades i av en arbetsgrupp på förvaltningen och själva enkäten togs fram och sammanställdes i enkätprogrammet esMaker som förvaltningen införskaffat.

Totalt besvarades enkäten av 85 ungdomar i åldrarna 8-17 år. Svarsgruppen var könsmässigt ojämnt fördelad då det var betydligt fler pojkar än flickor som svarade, och ojämnt även geografiskt sett då en stor andel av de svarande bodde i Fruängen.

Det som går att se från resultaten är att andelen som brukare besöka ungdomsgård är låg (13 %), istället är det andra aktiviteter som att spela datorspel eller idrotta som ligger högt upp på listan kring vad ungdomarna brukar göra. 70 % av de svarande ungdomarna är ändå nöjda med det utbud av fritidsaktiviteter som finns idag. Gällande vilka sociala medier som ungdomarna använder går det tydligt att se att KiK, Snapchat och Instagram är de mest använda. Det går även klart att utläsa att ungdomarna vill ha information om eventuella aktiviteter från förvaltningen genom sociala medier.

Fritid för alla

Under hösten har en ny aktivitet för ungdomar med olika former av funktionsvariationer inletts på Fruängens ungdomsgård på onsdags-eftermiddagarna. Aktiviteterna har anpassats efter/skett i dialog med de ungdomar som kommer. Efter aktiviteterna har de ungdomar som deltagit lagat middag tillsammans med personal från ungdomsgården.

Verksamheten startade den 16 september och har varit öppen alla onsdagar kl. 14.00 - 19.00 sedan dess. Uppföljningen visar att antalet ungdomar som kommit till dessa träffar än så länge inte varit så stort. Förvaltning ser därför över hur man kan locka flera ungdomar till dessa träffar.

Respekt och självrespekt

Inom förvaltningen bedrivs projektet Respekt och Självrespekt. Projektet syftar till att ta fram ett arbetsmaterial om hur man kan arbeta med åttondeklassare kring värderingar kring sexualitet och normer. Målet med projektet är bland annat att minska sexuella kränkningar, trakasserier och sexbrott. Projektet har under året delvis varit finansierat genom socialförvaltningens lokala utvecklingsmedel och delvis finansierat av nämndens lokala demokrati- och utvecklingsmedel.

Projektets mål är att utveckla och anpassa metoder som gör att ungdomar får stöd och hjälp att hitta sunda värderingar och tankemönster kring sexualitet och könsroller. Tanken är även att skapa goda förebilder, väcka funderingar och tydliggöra vad som är tillåtet eller otillåtet för att tydligt skilja mellan frivillighet och tvång. Programmet har utvecklats i samverkan med en referensgrupp bestående bland annat av representanter för polis, skola och ungdomsmottagning samt en fokusgrupp med ungdomar. Programmet utgår från tre träffar á tre timmar som berör olika frågeställningar gällande självrespekt och sexualitet.

Projektet kommer att ha besökt alla åttondeklassare i skolor belägna i stadsdelsområdet under 2016. Under 2015 har 12 klasser på fyra skolor besökts och cirka 400 elever har utbildats. I samband med utbildningen genomfördes en uppföljning för se hur eleverna upplevde utbildningen. I detta arbete har man använt sig av mentometerknappar som köpts in för demokratipengar för att få en bättre dialog med ungdomar under klassrumsträffarna.

Inom projektet har det utbildats ungdomsambassadörer som ska verka som goda förebilder bland ungdomar. Ambassadörerna erbjöds feriearbete inom stadsdelen under sommaren och de deltog bland annat under ungdomsfestivalen We Are Sthlm. Under festivalen hade de ett eget tält där de höll miniutbildningar kring sexualitet och normer för personer. Totalt utbildades 3 500 unga och vuxna.

Dialog med brukare

Under året har förvaltningen arbetat med att stärka dialogen med brukare. Detta har bland annat gjorts genom förtroenderåd inom äldreomsorgen. Förtroenderåden har hållits på stadsdelsförvaltningens servicehus och inom hemtjänsten. Inom ramen för dessa har det bland annat skapats forum för brukare att ta

upp olika frågor med verksamhetscheferna. Förtroenderåden har även varit med och anordnat olika aktiviteter för brukarna, såsom sill lunch och julaktiviteter för brukarna.

Utöver detta har även ett arbete skett för att stärka pensionärsrådet och rådets för funktionshindersfrågor kontakt med stadsdelsnämnden. Detta har gjorts genom att råden har fått träffa nämndens presidium fler gånger än de har gjort tidigare år.

Övrigt demokratiarbete

Under året har förvaltningen inlett arbetet med att ta fram en plan för att öka valdeltagandet. Detta har gjorts genom att identifiera geografiska områden där valdeltagandet har varit lågt vid det senaste valet, och gå igenom åtgärder som kan genomföras för att öka valdeltagandet i dessa områden. Vi har även undersökt från vilka geografiska områden som medborgarförslag lämnas in, för att se om det behövs sättas in extra informationsinsatser i vissa områden. Arbetet med detta kommer att gå in i det lokala utvecklingsprogrammet som ska arbetas fram under 2016.

Förvaltningen har drivit en förstudie till ett utvecklingsprojekt med en stad i Kina genom ICLD för att utveckla den lokala demokratin. En uppföljning av projektet kommer att genomföras under 2016.

Föreningen Fenix

Föreningen Fenix tilldelades 300 tkr för att stärka inflytande och delaktighet i samhället för besökare i Fenix verksamhet. Föreningens syfte är att erbjuda gemenskap för människor och fånga upp människor i utanförskap.

Med hjälp av pengarna har Fenix kunnat lära sina medlemmar om den demokratiska processen och hur det är att verka i ett föreningsliv. Detta har man gjort genom bland annat deltagande i föreningens möte, på nämndens öppna sammanträde och genom kontakt med lokala politiker. Aktiviteterna kommer att följas upp genom föreningens verksamhetsberättelse som förvaltningen kommer att få under våren.

Sammanfattningsvis har således en rad olika åtgärder genomförts med finansiering av demokrati- och utvecklingsmedlen. Alla har ännu inte kunnat utvärderas då de påbörjats under 2015 år senare del.